

تأثیر پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت

مهسا جوه زاده^۱، مهدی ناظمی اردکانی^۲، محسن رضایی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی-گرایش مالی، دانشگاه امام جواد یزد، ایران

^۲ دکتری حسابداری یزد صفاییه دانشگاه یزد، ایران.

^۳ دکتری حسابداری و عضو هیئت علمی دانشگاه امام جواد، یزد، ایران.

نام نویسنده مسئول:

مهسا جوه زاده

چکیده

هدف کلی تحقیق حاضر بررسی تأثیر پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت است. در این تحقیق از اطلاعات ۱۲۰ شرکت فعال پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ استفاده گردیده است. در این تحقیق مولفه های ریسک پذیری شرکت به عنوان متغیر وابسته و متغیر پیش بینی بالای سود به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده اند. به منظور انجام این تحقیق یک فرضیه ارائه گردید و برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار EViews8 استفاده گردید. روش تحقیق از نوع همبستگی و با توجه به هدف، کاربردی است. نتایج حاصل از فرضیه نشان می دهد که پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت تأثیر معنادار دارد.

واژگان کلیدی: پیش بینی بالای سود- ریسک پذیری- رگرسیون چند

متغیره

مقدمه

پدیده ریسک یکی از کلیدی‌ترین مشخصه‌های شکل‌گیری تصمیم در حوزه سرمایه‌گذاری، امور مربوط به بازارهای مالی و انواع فعالیت‌های اقتصادی است. در بیشتر کتاب‌های اقتصادی، از سه عامل کار، زمین و سرمایه به‌عنوان نهاده‌های اصلی تولید نام برده می‌شود. اما با کمی تامل دانسته می‌شود که سه عامل شرط لازم برای تولید است؛ اما شرط کافی در فرایند تولید چیزی جز عامل ریسک نیست. به عبارت دیگر، چنانچه سه عامل وجود داشته باشد، اما تولیدکننده زبان‌های احتمالی این فرایند را متقبل نشود، هرگز تولید صورت نخواهد گرفت. از این‌رو در برخی مطالعات از عامل ریسک به‌عنوان عامل چهارم در فرایند تولید یاد می‌شود (مصباحی مقدم و صفری، ۱۳۸۸). به دلیل محدودیت منابع سازمانی و نیاز مبرم به استفاده بهینه از آن‌ها، لزوم بکارگیری یک فرآیند سیستماتیک برای بررسی و انتخاب صحیح فعالیت‌ها کاملاً احساس می‌شود. چرا که اساساً سازمان‌ها منابع کافی برای برآورده نمودن تمام نیازها را ندارند و سرنوشت فعالیت‌ها، مرتبط با تصمیمات اتخاذ شده در مورد تامین و تخصیص منابع مصرفی آنهاست. از طرفی تحقیقات صورت گرفته در حوزه مدیریت ریسک نشان می‌دهند که فعالیت‌های اقتصادی اغلب دیرتر از زمان مورد انتظار و با صرف بودجه‌ای بیشتر از بودجه از پیش تعیین شده به اتمام رسیده‌اند و غالباً کیفیت خواسته شده را نداشته‌اند. در نتیجه وجود ریسک و عدم قطعیت در فعالیت‌های اقتصادی موجب کاهش دقت در تخمین مناسب اهداف شده و از کارایی فعالیت‌های اقتصادی می‌کاهد. لذا به نظر می‌رسد شاخص ریسک، پارامتری بسیار تاثیرگذار در فرایند انتخاب فعالیت اقتصادی بوده و شناسایی ریسک‌های حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی و رتبه‌بندی آنها به منظور انتخاب و بررسی فعالیت مناسب از اهمیت بالایی برخوردار است. در راستای کاهش عدم قطعیت و عدم اطمینان در فعالیت‌ها و مدیریت موثر بر آن و چالش‌های آنها و همچنین تصمیم‌گیری‌های مناسب‌تر، رویکردهای جدیدی از قبیل شناسایی، تحلیل و پاسخ برای تمامی شرایط محتمل صورت پذیرفته است. مدیریت ریسک یکی از رویکردهای جدید است که برای تقویت و ارتقای اثربخشی سازمان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد (گاریس و هیومان، ۲۰۰۰).

ریسک، نوعی عدم اطمینان به آینده است که قابلیت محاسبه را داشته باشد (ویلیامز، هاینز، ۱۳۸۲). اگر نتوان میزان عدم اطمینان به آینده را محاسبه کرد، ریسک نیست؛ بلکه فقط عدم اطمینان است؛ به همین جهت به دلیل محاسبه مقداری عدم اطمینان در قالب ریسک می‌توان آن را مدیریت و کنترل کرد.

با گسترش بازارهای مالی، امکان و زمینه‌های مختلف سرمایه‌گذاری شکل می‌گیرد و بخش خصوصی قادر است انواع راهکارهای متناسب با نیازهای خود برای پس انداز در شرایط با ریسک کمتر را انتخاب کند. در این راستا تصمیم‌گیری‌های اساسی در زمینه چگونگی انتخاب و سرمایه‌گذاری شکل می‌گیرد. و در هر تصمیم مالی نقش اصلی را بازده و ریسک بازی میکنند لذا در تحقیق حاضر به بحث ریسک پذیری شرکت پرداخته می‌شود.

سود به عنوان مهم‌ترین شاخص اندازه‌گیری عملکرد یک واحد اقتصادی یکی از مباحث حسابداری است که از دیرباز جایگاه ویژه‌ی خود را در مباحث نظری حفظ کرده است (خالقی مقدم و آزاد، ۱۳۸۳).

پیش بینی سود حسابداری و تغییرات آن به منزله عاملی اثرگذار بر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی از دیر باز مورد علاقه استفاده کنندگان صورت‌های مالی بوده است. سهامداران به منظور تصمیم‌گیری صحیح و مناسب، به اطلاعات سودمند نیاز دارند.

در این تحقیق نشان داده شده که، ریسک پذیری پیش بینی سود را کاهش می‌دهد، و با توجه به این نتایج، مدلی برآورد شده که تأثیر پیش بینی بالای سود را بر ریسک پذیری شرکت ارزیابی می‌کند. با عنایت به مطالب فوق، این پژوهش در صدد است پاسخی برای این سوال بیابد که آیا پیش بینی سود بر ریسک پذیری شرکت تأثیر می‌گذارد؟

۱- استادیار حسابداری دانشگاه یزد

۲- دانشجوی موسسه آموزش عالی امام جواد (ع)

۳- عضو هیئت علمی موسسه آموزش عالی امام جواد (ع)

پیشینه پژوهش**مطالعات داخلی**

آسایش (۱۳۹۴) به بررسی تأثیر ریسک پذیری بر نوسانات قیمت سهام صنعت واسطه‌گری مالی پرداخت. در این تحقیق که نمونه‌ای از ۶۶ شرکت واسطه‌گری مالی بود نتایج نشان داد که ریسک پذیری شرکت بر نوسانات قیمتی تاثیرگذار است.

حیدرزادی و محمدی پور (۱۳۹۳) به بررسی رابطه‌ی خطای پیش بینی سود و عملکرد مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند نتایج پژوهش بیانگر وجود رابطه معنادار بین دو عامل خطای پیش بینی سود و عملکرد مالی می‌باشد.

نوری بروجردی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان بررسی مدیریت سود، ریسک سهام و نوسانات درآمد در بانک‌های بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج نشان داد که در صورتیکه داده‌های سالیانه مبنای تهیه متغیرها باشد تنها رابطه ریسک ویژه با مدیریت سود معنی دار است اما زمانیکه متغیرها از داده‌های میان‌دوره‌ای تهیه شوند هر سه ریسک یاد شده با مدیریت سود مرتبط می‌باشند.

موسوی و شکوهیان (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان بررسی درآمد و قیمت سهام در بانک‌های بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. و نتایج تحقیق آنها نشان داد که درآمد شرکت با قیمت سهام بانک‌ها رابطه داشته ولی در سایر شرکت‌ها رابطه معنادار پیدا نشده است. و لذا نتیجه گیری نمودند که بخش درآمدی در بانک‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است.

یزدان پناه و همکاران (۱۳۸۸) مقاله‌ای تحت عنوان عوامل موثر بر ریسک نقدینگی بانکها (مطالعه موردی بانک ملت) ارائه دادند نتایج نشان داد که متغیرهای کل سپرده‌ها، سپرده فرار و رشد تسهیلات پرداختی به صورت معنادار بر ریسک نقدینگی تاثیر می‌گذارند و تاثیر کل سپرده‌ها بر ریسک نقدینگی معکوس و معنادار است و تاثیر سپرده‌های فرار و رشد تسهیلات پرداختی با ریسک نقدینگی مستقیم و معنادار است و بیشترین تاثیر از علل ریسک به ترتیب به سپرده فرار، کل سپرده‌ها و رشد تسهیلات پرداختی اختصاص دارد و همچنین ریسک نقدینگی در این بانک به صورت معنادار از متغیرهای نشانگر بدهی به بانک مرکزی، بدهی به سایر بانکها، هزینه تامین مالی و حجم اوراق مشارکت قابل اندازه گیری است و این متغیرها با ریسک رابطه مستقیم و معنادار دارند و بیشترین تاثیر از عوامل ریسک به ترتیب بدهی به بانک مرکزی، بدهی به سایر بانکها، هزینه تامین مالی و حجم اوراق مشارکت اختصاص دارد.

مطالعات خارجی

تان (۲۰۱۶) به بررسی تاثیر ریسک و رقابت بر سودآوری بانکها پرداخت. نتایج تحقیق وی نشان داد که به هر میزان رقابت در صنعت بیشتر باشد، سودآوری نیز بیشتر است. و همچنین تاثیر ریسک بر سودآوری بصورت مثبت است. پس ریسک بالاتر شرکت سودآوری بالاتری را برای شرکت به همراه دارد.

وردمن (۲۰۱۳) به بررسی ریسک سیستماتیک و غیر سیستماتیک در نظام بانکی اروپای غربی پرداخت. و نتایج تحقیق وی حاکی از آن بود که در کشورهای توسعه یافته ریسک غیر سیستماتیک ناچیز ولی ریسک غیر سیستماتیک بسیار نوسان پذیر است. ولی در کشورهای غیر توسعه یافته ریسک سیستماتیک بر غیر سیستماتیک غالب است.

هیلی^۲ و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیق با عنوان بررسی درآمد شرکتها و ریسک پرداختند. نتایج تحقیقات آنها حاکی از وجود رابطه معناداری بین ریسک عملیاتی و درآمد شرکت بود در صورتی که درآمد با سایر ریسک‌ها ارتباط معنادار نداشته است.

فرضیه پژوهش

- فرضیه: پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت تاثیر معناداری دارد.

جامعه آماری و حجم نمونه پژوهش

جامعه آماری پژوهش حاضر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار در فاصله زمانی سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ می‌باشد و فرضیه های مورد نظر در رابطه با این جامعه آماری مورد مطالعه و آزمون قرار خواهند گرفت. به علت گستردگی و حجم آماری جامعه و وجود برخی ناهماهنگی ها میان اعضا جامعه برای تعیین نمونه‌ی آماری از روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند (حذف سیستماتیک) استفاده شد. به این صورت که در هر مرحله از بین شرکت‌های موجود شرکت‌هایی که دارای شرایط لازم نبودند، حذف شده و شرکت‌های باقیمانده برای انجام آزمون انتخاب شدند. شرایط لازم عبارتند از:

- شرکتها باید در طول دوره ی مورد بررسی تغییر فعالیت نداشته باشند.
- به این علت که استفاده از داده های شرکت ها با دوره مالی متفاوت، تفسیر نتایج حاصل از تحقیق را دچار مشکل می کند، فقط شرکت هایی بررسی شده اند که پایان سال مال آنها ۲۹ اسفند بوده و در طول دوره مطالعه تغییر سال مالی نداشته اند.
- شرکت های سرمایه گذاری بیمه، هلدینگ، لیزینگ و بانک به علت وابسته بودن عملکردشان به سایر موسسات حذف شده اند.
- اطلاعات مالی شرکت، در طول دوره مورد مطالعه قابل دسترسی باشد.
- در نهایت ۱۲۰ شرکت جهت تجزیه و تحلیل انتخاب گردیدند.

² Tan

³vaordmen

⁴Hilli

روش پژوهش

این تحقیق از حیث ماهیت و روش، توصیفی و از لحاظ هدف، کاربردی است. جهت تدوین متون و ادبیات پژوهش از مطالعات کتابخانه ای استفاده می شود. همچنین طرح پژوهش از نوع نیمه تجربی و با استفاده از رویکرد گذشته نگر (پس رویدادی) است. رویکرد پس رویدادی دلالت بر بررسی پژوهش گر پس از وقوع رویدادها و جمع آوری داده ها از محیطی که به گونه ی طبیعی وجود داشته و یا از واقعه ای بدون دخالت مستقیم پژوهش گر دارد، به طوری که امکان دست کاری متغیرهای مستقل وجود ندارد. در این تحقیق با استفاده از رگرسیون به بررسی ارتباط مابین متغیرها پرداخته می شود. کلیه ی اطلاعات مورد نیاز جهت انجام پژوهش از بانک های اطلاعاتی مربوط به صورت های مالی شرکت ها از طریق پایگاه اینترنتی سازمان بورس اوراق بهادار تهران استفاده خواهد شد.

بازار گردآوری اطلاعات

با استفاده از مطالعات کتابخانه ای، مبانی نظری پژوهش از کتب و مجلات تخصصی فارسی و لاتین و سایت های اینترنتی در دسترس (مانند www.codal.ir، www.seo.ir، www.tse.ir و ...) و هم چنین با مراجعه به سازمان بورس اوراق بهادار تهران و اطلاعات مورد نیاز از صورت های مالی و یادداشت های همراه آن، گزارش های هفتگی، ماهنامه بورس اوراق بهادار و همچنین نرم افزار ره آوران نوین گردآوری شده است. به منظور جمع آوری داده های مورد نیاز برای محاسبه متغیرهای پژوهش، از بانک های اطلاعاتی «ره آوردنوین» استفاده خواهد شد. در مواردی که داده های موجود در این بانک های اطلاعاتی ناقص باشد، به آرشیوهای دستی موجود در کتابخانه سازمان بورس اوراق بهادار و سایت اینترنتی مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس اوراق بهادار (www.rdis.ir) مراجعه خواهد شد.

مدل تحقیق

مدل کلی فرضیه

$$RISK_t = \beta_0 + \beta_1 HIGH_MEF_{it} + \beta_2 Ln_MKT_{it} + \beta_3 MTB_{it} + \beta_4 LEVERAGE_{it} + \beta_5 INV_{it} + \beta_6 PAYOUT_{it} + \beta_7 ANNRET_{it} + \beta_8 OCF_{it} + \beta_9 CEO_AGE_{it} + \beta_{10} AVG_HORIZON_{it} + \beta_{11} AFTER_QE_{it} + \ell$$

نتایج آزمون فرضیه

در ابتدا آماره های توصیفی داده های تحت مطالعه محاسبه می گردد. نگاره ۱ آمار توصیفی متغیرهای مدل را نشان می دهد که شامل اطلاعات مربوط به میانگین، میانه و انحراف معیار می باشد.

نگاره (۱) آمار توصیفی متغیرهای مدل

نماد	متغیرها	میانگین	میانه	انحراف معیار
Risk	ریسک پذیری شرکت	۰,۱۷۳	۰,۱۶۷	۰,۰۰۳
HIGH_MEF	پیش بینی سود بالا	۳۵۳	۲۸۳	۲۳
MTB	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری	۱۶,۷۳	۱۵,۶۷	۰,۹۸۳
Leverage	اهرم	۰,۵۷۱	۰,۵۹۲	۰,۰۸۲
INV	موجودی کالا	۴۲۵۳	۴۰۳۱	۲۶۴
CEO_Age	سن مدیرعامل	۰,۰۷۳	۰,۰۷۸	۰,۰۰۶۶
OCF	جریان نقد عملیاتی	۳۴۶۲	۳۶۷۲	۶۳۸
poyout	نسبت پرداخت سود سهام شرکت	۰,۷۲۰	۰,۷۱۲	۰,۱۷۲
ANNRET	بازده سالانه سهام	۰,۱۷۲	۰,۱۷۶	۰,۰۲۰
LN-MKT	لگاریتم ارزش بازار حقوق مالکان	۴,۵۳	۴,۷۸	۰,۰۳۱
FTER-QE	متغیر مجازی	۰,۴۵۳	۰,۴۳۲	۰,۰۰۲
AVG-HORBON	تعداد روزهای اعلام پیش بینی سود	۰,۷۶۲	۰,۷۲۷	۰,۰۰۳۹

تحلیل مدل اول

به منظور آزمون فرضیه تحقیق، مدل‌های اصلی تحقیق برآورد می‌گردد. لذا، ابتدا به منظور انتخاب بین روش‌های داده‌های تابلویی و داده‌های تلفیقی از "آزمون F لیمر" (چاو) استفاده می‌شود. اگر p-value محاسبه شده بیشتر از سطح خطای ۵ درصد باشد از داده‌های تلفیقی (Pooled) و در غیر اینصورت از داده‌های تابلویی (Panel) استفاده خواهد شد. قبل از تخمین مدل، می‌بایست آزمون F لیمر (چاو) برای بررسی استفاده از روش داده‌های تابلویی در مقابل روش داده‌های ترکیبی انجام شده است. فرضیات این آزمون به صورت زیر است:

H_0 : داده‌های تلفیقی

H_1 : داده‌های تابلویی

نتایج حاصل از این آزمون نگاره ۵ نمایش داده شده است.

نگاره (۵) آزمون F لیمر

روش پذیرفته شده	سطح احتمال	آماره F
داده‌های تابلویی	۰/۰۲۲	۱۸,۴۵

همانطور که در نگاره ۵ نیز قابل مشاهده است، نتایج برای مدل حاکی از رد فرض H_0 بوده در نتیجه، روش داده‌های تابلویی پذیرفته شده و لازم است تا آزمون هاسمن نیز انجام شود. لازم به توضیح است که فرضیات این آزمون به صورت زیر است:

H_0 : داده‌های تابلویی با اثرات تصادفی

H_1 : داده‌های تابلویی با اثرات ثابت

نتایج حاصل از این آزمون نگاره ۶ نمایش داده شده است.

نگاره (۶) آزمون هاسمن

روش پذیرفته شده	سطح احتمال
اثرات ثابت	۰/۰۰۱

با توجه به نتیجه بدست آمده از آزمون هاسمن و رد فرض H_0 ، در نتیجه برای تخمین مدل از روش داده‌های تابلویی با اثرات ثابت استفاده می‌شود. در ادامه نتایج برآورد مدل مذکور (نگاره ۷) به روش داده‌های تابلویی با اثرات ثابت ارائه شده است.

نگاره (۷) نتایج برآورد مدل

معناداری	آماره تی استیودنت	ضریب	متغیر	نماد
۰,۰۰۰۱	۳,۹۸	۷,۲۴۳	عرض از مبدا	c
۰,۰۲۲	۲,۲۰	۰,۱۶۴	پیش بینی سود بالا	HIGH_MEF
۰,۰۰۰۱	۲,۵۹	۰,۲۵۵	لگاریتم طبیعی ارزش بازار حقوق مالکان	LN-MKT
۰,۰۶۷	۱,۷۶	۰,۱۵۴	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری	MTB
۰,۱۲۴	۱,۲۵	۰,۲۰۹	اهرم	Leverage
۰,۱۲۳	-۱,۲۱	-۰,۰۸۷	موجودی کالا	INV
۰,۰۰۲	۲,۶۴	۰,۰۴۳	نسبت پرداخت سود سهام شرکت	payout

۰,۰۰۰	۴,۶۴	۰,۶۷۱	بازده سالانه سهام	ANNRET
۰,۲۴۱	۰,۸۵۶	۰,۱۳۵	جریان نقد عملیاتی	OCF
۰,۲۳۱	-۰,۳۸۴	-۰,۰۰۷	سن مدیرعامل	CEO_Age
۰,۰۳۵	۲,۰۲	۰,۲۷۳	تعداد روزهای پیش بینی سود اعلام سود	AVG-HORBON
۰,۱۹۸	۰,۰۳۹	۰,۰۰۴	متغیر مجازی	AFTER-QE
			۷۸/۲۰۳ (۰/۰۰۰)	آماره F فیشر (معناداری)
		متغیر وابسته: ریسک پذیری	۰/۷۳۲	ضریب تعیین تعدیل شده
			۲/۱۰۲	آماره دوربین واتسون

تحلیل نتیجه فرضیه

در فرضیه اول بیان شده بود که پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت تاثیرگذار است. با توجه به نگاره ۷ و میزان سطح معناداری متغیر پیش بینی سودبالا (۰/۰۲۲)، می توان بیان نمود که در سطح اطمینان ۹۵ درصد پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت تاثیرگذار است. همچنین با توجه به اینکه مقدار ضریب بتای متغیر پیش بینی سودبالا (۰/۱۶۴) می باشد می توان بیان نمود که با افزایش (کاهش) یک واحدی پیش بینی سودبالا، ریسک پذیری شرکت به میزان ۱۶ درصد افزایش (کاهش) خواهد یافت. لذا فرضیه اول تحقیق تایید می گردد.

نتیجه گیری کلی

هدف اصلی تحقیق حاضر بررسی تأثیر پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت می باشد. در نهایت نتایج تحقیق حاکی از آن بود پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت تأثیرگذار است. با پیش بینی بالای سود ریسک سهام شرکت نیز افزایش می یابد پس تصمیم گیری مدیران در این راستا باید در حد معقولی باشد نه بسیار محافظه کارانه و نه بسیار جسورانه که ریسک شرکت را افزایش دهد.

خلاصه نتیجه فرضیه تحقیق

نتیجه	عنوان	فرضیه
تایید فرضیه	پیش بینی بالای سود بر ریسک پذیری شرکت تأثیر معناداری دارد.	

پیشنهادات حاصل از نتایج

- پیشنهاد می شود که مدیران پیش بینی سود را به میزانی بالاتر از سود واقعی ارائه دهند که باعث افزایش بسیار زیاد ریسک نشود.
- پیشنهاد می شود که تسهیلات دهندگان به پیش بینی بالای سود رفتار معکوسی را نشان دهند و از پیش بینی بالای سود استقبال نکنند.

منابع و مراجع

- [۱] آسایش.سهراب(۱۳۹۴)، تاثیر ریسک پذیری بر نوسانات قیمت سهام صنعت واسطه گری مالی، بورس، ص ص ۶۲-۷۹.
- [۲] حیدرزادی، کبری؛ محمدی پور، رحمت اله. (۱۳۹۳)، بررسی رابطه خطای پیش بینی سود و عملکرد مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کنفرانس بین المللی اقتصاد، مدیریت، حسابداری و علوم اجتماعی، هلند.
- [۳] خالقی مقدم، ح، و آزاد، ۱۳۸۳، "محتوای اطلاعاتی پیش بینی سود شرکتهای" فصل نامه مطالعات حسابداری، شماره ۷، ص ۳۳ تا ۵۳.
- [۴] مصباحی مقدم، غلامرضا و صفری، محمد؛ بررسی درآمد حاصل از تحمل ریسک از دیدگاه آموزه های اسلامی، فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد اسلامی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۸.
- [۵] موسوی، محمد، شکوهیان. سامان(۱۳۹۱)، بررسی درآمد و قیمت سهام در بانک های بورس اوراق بهادار تهران، اقتصاد، ص ص ۶۴-۷۸.
- [۶] ویلیامز، چستر آرتور وهاینز، ریچارد، مدیریت ریسک، داور ونوس و حجت الله گودرزی، تهران، نگاه اندیشه، اول، ۱۳۸۲.
- [7] Gareis.m, Hueman.b(2000), Shares in the economy, Economy,pp 65-83.
- [8] Hilli.S,GARSIA,REMANSON.T (2010), Evaluation of corporate income and risk, Economic management and improvement,PP 86-102.
- [9] Tan.b(2016), The volatility and risk of total revenue, Financial Management,pp 65-81.